Kto Cię wkręcił w kulturę? Znamy Animatorów Roku 2022

2022-06-08

Nagroda Animator Roku to nowe wyróżnienie, za pomocą którego miasto chce doceniać i promować działalność najlepszych krakowskich edukatorów i animatorów kultury. To także nagroda dla podmiotów szczególnie wyróżniających się w działaniach na rzecz animacji i edukacji kulturowej. Wiemy już, kto ostatnio najskuteczniej „wkręcał" krakowian w kulturę − przedstawiamy laureatów pierwszej edycji konkursu.

− Celem konkursu jest docenienie pracy tych, których uważamy za najlepszych przewodników po świecie kultury – najchętniej uczestniczymy w proponowanych przez nich projektach, programach i wydarzeniach. Chcemy pokazywać działalność tych osób i instytucji, które sprawiają, że kultura nas porusza, skłania do refleksji, dodaje nam skrzydeł do działania. Chcemy też promować najatrakcyjniejsze, nowoczesne formy pracy w zakresie animacji i edukacji kulturowej. To nagroda dla tych, którzy najszerzej otwierają nam okna na świat – zwłaszcza świat kultury i sztuki oraz rozbudzają nasze emocje i zainteresowania kulturą w różnych odmianach i aspektach – tak jak tegoroczni laureaci, którym serdecznie gratuluję, dziękuję za dotychczasową pracę i oczywiście proszę o dalszą aktywność – mówi Katarzyna Olesiak, dyrektorka Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK i przewodnicząca komisji konkursowej.

Do tegorocznej, pierwszej edycji konkursu o Nagrodę Miasta Krakowa Animator Roku zgłoszono 57 wniosków: 25 kandydatów w kategorii „Osoby" oraz 14 kandydatur w kategorii „Podmioty". Powołana przez prezydenta Krakowa komisja konkursowa, w skład której weszli m.in. eksperci z zakresu animacji kulturowej, w ocenie kandydatur brała pod uwagę innowacyjność i autorską koncepcję zrealizowanych działań, wartości kulturotwórcze, poziom merytoryczny, a także zastosowane metody pracy, ich innowacyjność i adekwatność w kontekście poszerzania kompetencji kulturowych uczestników oraz wzmacniania ich umiejętności w czytaniu i interpretacji kodów kulturowych.

Animatorzy Roku 2022

W kategorii **„Osoby"** laureatami konkursu zostali **Krystyna Hussak-Przybyło** i **Piotr Przybyło**, którzy prowadzą interdyscyplinarne zajęcia teatralne dla dzieci i młodzieży w Staromiejskim Centrum Kultury Młodzieży (SCKM). Zajęcia te uwrażliwiają najmłodszych na sztukę, kształcą umiejętności aktorskie i sceniczne, dostarczają wiedzy z dziedziny teatru, literatury a także filmu, uczą improwizacji, interpretacji dzieła literackiego oraz pracy w grupie. Ich podopieczni odkrywają swoje pasje i talenty pomocne także w dorosłym życiu – nie tylko w pracy twórczej, ale także w harmonijnym, mądrym i wartościowym funkcjonowaniu w społeczeństwie i lokalnej społeczności.

W tej kategorii przyznano także dwa **wyróżnienia** – otrzymały je **Barbara Pasterak** i **Katarzyna Witek**. **Barbara Pasterak** prowadzi inkluzywne (włączające) działania z zakresu edukacji kulturowej, które nie tylko umożliwiają udział osobom z niepełnosprawnościami, ale też budują atmosferę równości wśród wszystkich uczestników projektów, wzmacniają i uwrażliwiają uczestników, uczą empatii i uważności na drugą osobę. Z jej inicjatywy w Ośrodku Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora „Cricoteka" zrealizowano szereg wydarzeń budujących otwartą i inkluzywną przestrzeń współuczestnictwa w sztuce współczesnej. Wzięły w nich udział osoby bez niepełnosprawności oraz

osoby z zespołem Downa. Innowacją w podejściu Barbary Pasterak jest tworzenie przestrzeni inkluzywnej, a nie tylko dostępnej.

Katarzyna Witek, instruktorka tańca i choreografka, pracuje z najmłodszymi członkami Zespołu Pieśni i Tańca Małe Słowianki. W ramach zajęć prowadzonych w Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana pomaga dzieciom rozwijać predyspozycje taneczne i wokalne, a także społeczne i artystyczne. Nauka poprzez zabawę, angażowanie i wspieranie młodych talentów oraz rozbudzanie w nich miłości do tradycji to szczególny walor zajęć powadzonych przez Katarzynę Witek. Oprócz pracy artystycznej z grupą taneczno-rytmiczną proponuje swoim podopiecznym inne formy aktywności uwrażliwiających na kulturę i dziedzictwo miasta. Prowadzi również zajęcia w Zespole Tańców i Pieśni Bałkańskich „Iglika" skupiające miłośników folkloru bałkańskiego.

Laureaci nagrody głównej otrzymają nagrodę w wysokości 16.000 zł, dzieloną po równo pomiędzy członków zespołu, a wyróżnione animatorki otrzymają nagrody finansowe w wysokości po 7 000 zł.

W kategorii **„Podmioty" nagrodę główną** zdobyła **Fundacja Wszyscy Obecni**, a **wyróżnienie klub osiedlowy K2O.**

Fundacja Wszyscy Obecni łączy aktywność kulturalną i artystyczną z działalnością społeczną. Dba o wspieranie więzi, inicjuje przedsięwzięcia sąsiedzkie. Ze swoimi inicjatywami dociera do lokalnej społeczności Kazimierza, Nowej Huty, Dębnik. Wśród realizowanych działań angażujących i integrujących różne grupy społeczne można wymienić na przykład wystawiane na podwórkach kamienic spektakle, koncerty wystawy zdjęć i pikniki organizowane na pobliskich bulwarach. Dzięki takim inicjatywom osoby najstarsze lub schorowane, które nie opuszczają swoich mieszkań, mogą uczestniczyć w wydarzeniach kulturalnych. Fundacja prowadzi także projekty łączące świat osób niepełnosprawnych z resztą społeczeństwa, jak również działania na rzecz mieszkańców domów pomocy społecznej (DPS przy ul. Nowaczyńskiego), które stwarzają możliwość integracji z lokalną społecznością Dębnik.

Warto także wymienić przedsięwzięcia wspierające tworzenie więzi między osobami osadzonymi w zakładach karnych i ich rodzinami, takie jak warsztaty cyrkowo-teatralne. Jak podkreślają organizatorzy, to nie są proste spotkania – jest w nich cała paleta uczuć: tęsknota, żal, smutek, złość, niezrozumienie, poczucie winy czy wstyd, ale w trakcie wspólnego przygotowywania występów można zobaczyć, jak w dzieciach i rodzicach topnieje napięcie, ustępując miejsca bliskości i autentycznej radości z bycia razem. Badania wykazują, że w przypadku osób osadzonych zbudowane i podtrzymywane więzi rodzinne o 39 proc. zmniejszają prawdopodobieństwo ponownego popełnienia przestępstwa. Warsztaty mają więc wpływ zarówno na poprawę jakości życia uczestniczących w nich dzieciaków, jak też bezpieczeństwa całego społeczeństwa.

Zlokalizowany w Bronowicach na os. Wizjonerów **klub osiedlowy K2O** jest pierwszą tego rodzaju przestrzenią w Polsce – zrealizowaną w tzw. nowym budownictwie wielorodzinnym i finansowaną przez dewelopera oraz ze środków pozyskanych od zaproszonych do współpracy partnerów. Klub, który rozpoczął działalność w 2019 roku, to ok. 320 metrów kwadratowych powierzchni wykończonej w nowoczesny i funkcjonalny sposób, wyposażonej w nowoczesny sprzęt i zaprojektowanej tak, by umożliwić różnorodne aktywności – w zależności od potrzeb placówki otwartej na lokalną społeczność.

Część oferty klubu jest współtworzona przez jego bywalców i mieszkańców osiedla. Inicjowane przez klubowiczów akcje i wydarzenia cieszą się sporą popularnością, co szczególnie sprzyja naturalnemu, przyjacielskiemu budowaniu społeczności.

W klubie odbywają sięm.in.: wernisaże, slajdowiska podróżnicze, panele dyskusyjne, pilates, warsztaty rysunku i rzeźby, zajęcia chemiczne, warsztaty literackie, lekcje gry na gitarze i pianinie, spotkania planszówkowe, warsztaty szycia, zajęcia szkoły rodzenia, sąsiedzkie giełdy wymiany, warsztaty fotograficzne, zajęcia sensoryczne dla dzieci czy sąsiedzkie targi. Z kolei ideą klubowej galerii jest przede wszystkim promowanie twórczości lokalnej społeczności. Na zasadzie bookcrossingu w klubie działa biblioteczka - nie ma w niej kart bibliotecznych, wystarczy wziąć książkę z półki, a po lekturze odłożyć na to samo miejsce.

Klub jest w całości przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, za co otrzymał wyróżnienie w kategorii „Obiekty użyteczności publicznej” w organizowanym przez miasto konkursie „Kraków bez barier” w roku 2020, a samo osiedle zostało uhonorowane nagrodą „Miejsce Wyjątkowo Przyjazne Rodzinom z Dziećmi” (edycja 2021).

W konkursie Animator Roku Fundacja Wszyscy Obecni otrzyma nagrodę finansową w wysokości 12 000 zł, a wyróżniony klub K2O 8 000 zł.

Miasto kultury, ludzi kultury i rozwoju kompetencji kulturowych

Nowa nagroda Animator Roku jest jednym z elementów krakowskiego Programu Edukacji Kulturowej realizowanego pod nazwą **Krakowski Archipelag Kultury.** Miejski program powstał w odpowiedzi na głos środowiska wyrażony w badaniach przeprowadzonych na przełomie 2019 i 2020 roku na zlecenie miasta przez Małopolski Instytut Kultury. Badania pokazały, że w Krakowie bardzo potrzebne jest docenienie pracy animatorów i edukatorów kultury, a także umożliwienie im rozwoju, wymiany doświadczeń i podnoszenia kwalifikacji.

Nagroda stanowi także realizację „Strategii rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030” w zakresie inicjatyw rozwijających kompetencje kulturalne mieszkańców oraz Programu rozwoju kultury w Krakowie do roku 2030.